

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 46/13

Λουξεμβούργο, 16 Απριλίου 2013

Απόφαση στην υπόθεση C-202/11
Anton Las κατά PSA Antwerp NV

Το διάταγμα της Φλαμανδικής Κοινότητας που επιβάλλει να συντάσσονται στην ολλανδική γλώσσα όλες οι συμβάσεις εργασίας διασυνοριακού χαρακτήρα αντιβαίνει στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων

Στο ιδιαίτερο πλαίσιο μιας συμβάσεως διασυνοριακού χαρακτήρα, αυτή η γλωσσική υποχρέωση είναι δυσανάλογη προς τους σκοπούς τους οποίους επικαλείται το Βέλγιο (προστασία εθνικής γλώσσας, προστασία των εργαζομένων και ουσιαστικός έλεγχος εκ μέρους των εθνικών αρχών)

Στο Βέλγιο, με διάταγμα της Φλαμανδικής Κοινότητας επιβλήθηκε η χρήση της ολλανδικής γλώσσας, μεταξύ άλλων, για τη σύνταξη των συμβάσεων εργασίας που συνάπτονται μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών που έχουν την έδρα τους στην ολλανδόφωνη περιοχή της χώρας. Η μη τήρηση της γλωσσικής αυτής υποχρέωσης συνεπάγεται την ακυρότητα της συμβάσεως εργασίας, χωρίς ωστόσο να βλάπτεται ο εργαζόμενος ή να θίγονται τα δικαιώματα των τρίτων.

Ο A. Las, Ολλανδός υπήκοος και κάτοικος Κάτω Χωρών, προσλήφθηκε το 2004 ως «Chief Financial Officer» από την PSA Antwerp, εταιρία εγκατεστημένη στην Αμβέρσα (Βέλγιο) η οποία, όμως, ανήκει σε πολυεθνικό όμιλο που έχει έδρα τη Σιγκαπούρη. Η σύμβαση εργασίας, που είχε συνταχθεί στην αγγλική γλώσσα, όριζε το Βέλγιο ως κύριο τόπο ασκήσεως των επαγγελματικών δραστηριοτήτων του A. Las.

Με έγγραφο διατυπωμένο στην αγγλική γλώσσα, η PSA Antwerp απέλυσε τον A. Las το 2009 και του κατέβαλε αποζημίωση λόγω απολύσεως, υπολογισθείσα κατ' εφαρμογήν της συμβάσεως εργασίας. Ο A. Las προσέφυγε ενώπιον του arbeidsrechtbank (δικαστήριο εργατικών διαφορών, Βέλγιο) υποστηρίζοντας ότι οι διατάξεις της συμβάσεως εργασίας ήταν άκυρες λόγω παραβάσεως των διατάξεων του διατάγματος της Φλαμανδικής Κοινότητας περί του γλωσσικού καθεστώτος. Ζήτησε, μεταξύ άλλων, υψηλότερη αποζημίωση λόγω απολύσεως σύμφωνα με το βελγικό εργατικό δίκαιο.

Το βελγικό δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο αν το διάταγμα της Φλαμανδικής Κοινότητας περί του γλωσσικού καθεστώτος αντιβαίνει στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο μέτρο που επιβάλλει σε όλες τις εγκατεστημένες στην ολλανδόφωνη περιοχή του Βελγίου επιχειρήσεις, κατά την πρόσληψη εργαζομένων στο πλαίσιο σχέσεως εργασίας διασυνοριακού χαρακτήρα, να συντάσσουν όλα τα σχετικά με τη σχέση εργασίας έγγραφα στην ολλανδική γλώσσα, επί ποινή ακυρότητας της συμβάσεως την οποία το δικαστήριο οφείλει να διαπιστώνει αυτεπαγγέλτως.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο παρατηρεί, προκαταρκτικώς, ότι η συγκεκριμένη σύμβαση εμπίπτει στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, στο μέτρο που έχει συναφθεί μεταξύ Ολλανδού υπηκόου, κατοίκου Κάτω Χωρών, και εταιρίας εγκατεστημένης στη βελγική επικράτεια. Επιπλέον, την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας μπορούν να επικαλούνται όχι μόνον οι εργαζόμενοι, αλλά και οι εργοδότες. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι το σύνολο των διατάξεων που αφορούν την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων αποσκοπεί στη διευκόλυνση της ασκήσεως πάσης φύσεως επαγγελματικών δραστηριοτήτων στο έδαφος της Ένωσης και απαγορεύει τα μέτρα τα οποία θα μπορούσαν να αποδειχθούν δυσμενή για τους υπηκόους της Ένωσης σε περίπτωση που θελήσουν να ασκήσουν οικονομική δραστηριότητα στο έδαφος άλλου κράτους μέλους.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, κατά τη σύνταξη των συμβάσεων εργασίας διασυνοριακού χαρακτήρα τις οποίες συνάπτουν εργοδότες έχοντες την έδρα τους στην ολλανδόφωνη περιοχή του Βελγίου, αυθεντικό θεωρείται μόνον το κείμενο στην ολλανδική γλώσσα. Κατά συνέπεια, μια τέτοια ρύθμιση, καθόσον ενδέχεται να επιδρά αποτρεπτικώς για τους μη ολλανδόφωνους εργαζομένους και εργοδότες, συνιστά περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ένας τέτοιος περιορισμός δικαιολογείται μόνον εφόσον επιδιώκει σκοπό γενικού συμφέροντος, είναι κατάλληλος για τη διασφάλιση της υλοποίησης του σκοπού αυτού και δεν βαίνει πέραν του αυστηρώς αναγκαίου για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού μέτρου.

Απαντώντας στους δικαιολογητικούς λόγους που επικαλείται η Βελγική Κυβέρνηση, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν εμποδίζει ένα κράτος μέλος να υιοθετεί πολιτική αποσκοπούσα στην προστασία και την προώθηση μίας ή όλων των επισήμων γλωσσών του. Πράγματι, η Ένωση σέβεται τον πλούτο της πολιτιστικής και γλωσσικής της πολυμορφίας καθώς και την εθνική ταυτότητα των κρατών μελών της, στην οποία περιλαμβάνεται και η προστασία της επίσημης ή των επισήμων εθνικών γλωσσών τους.

Το Δικαστήριο εξετάζει επίσης τους σκοπούς που επικαλείται το Βέλγιο όσον αφορά την κοινωνική προστασία των εργαζομένων, η οποία συνίσταται στην παροχή της δυνατότητας να λαμβάνουν γνώση των των σχετικών με τη σχέση εργασίας εγγράφων στη δική τους γλώσσα και να τύχουν της ουσιαστικής προστασίας των φορέων εκπροσωπήσεως των εργαζομένων και των εθνικών αρχών, καθώς και τη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων και της επιβλέψεως εκ μέρους της επιθεωρήσεως εργασίας. Το Δικαστήριο αναγνωρίζει ότι οι σκοποί αυτοί περιλαμβάνονται μεταξύ των επιτακτικών λόγων γενικού συμφέροντος οι οποίοι δύνανται να δικαιολογήσουν περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων.

Ωστόσο, από το αμφισβητούμενο διάταγμα προκύπτει ότι η παράβαση της υποχρεώσεως συντάξεως στην ολλανδική γλώσσα κάθε συμβάσεως εργασίας που συνάπτεται μεταξύ εργαζομένου και εργοδότη που έχει την έδρα του στην ολλανδόφωνη περιοχή συνεπάγεται την ακυρότητα της συμβάσεως, η οποία διαπιστώνεται αυτεπαγγέλτως από το δικαστήριο υπό τον όρον ότι η διαπίστωση της ακυρότητας δεν βλάπτει τους εργαζομένους και δεν θίγει τα δικαιώματα των τρίτων.

Οι συμβαλλόμενοι, όμως, σε σύμβαση εργασίας διασυνοριακού χαρακτήρα δεν κατέχουν οπωσδήποτε την ολλανδική γλώσσα. Σε μια τέτοια κατάσταση, η διαμόρφωση μιας ελεύθερης και μετά λόγου γνώσεως συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων επιβάλλει να έχουν οι συμβαλλόμενοι τη δυνατότητα να συντάξουν τη σύμβασή τους σε γλώσσα άλλη από την επίσημη γλώσσα αυτού του κράτους μέλους. Εξάλλου –συνεχίζει το Δικαστήριο–, μια ρύθμιση η οποία θα επέτρεπε τη σύνταξη ενός αυθεντικού κειμένου των συμβάσεων αυτών και σε μια γλώσσα γνωστή σε όλους τους συμβαλλομένους θα έθιγε σε μικρότερο βαθμό την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων, παραμένοντας συγχρόνως κατάλληλη προς διασφάλιση των σκοπών τους οποίους επιδιώκει η εν λόγω ρύθμιση. Συνεπώς, κατά το Δικαστήριο, το αμφισβητούμενο διάταγμα βαίνει πέραν του αυστηρώς απαραίτητου μέτρου για την επίτευξη των προβαλλομένων σκοπών και δεν μπορεί να θεωρηθεί ανάλογο προς τους σκοπούς αυτούς.

Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Δικαστήριο κρίνει ότι το αμφισβητούμενο διάταγμα, που επιβάλλει σε κάθε εργοδότη που έχει την έδρα του στη Φλάνδρα να συντάσσει τις συμβάσεις εργασίας διασυνοριακού χαρακτήρα, επί ποινή ακυρότητας, αποκλειστικά στην ολλανδική γλώσσα, αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της απόφασεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της απόφασεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106